

Már Nagyatádon a volt földmivelésügyi miniszter vasárnap-i beszámolóján pedzette, ma este pedig a kiscgazdapárt klubhelyiségében nyíltan kifejezésre is juttatta a kiscgazdapárt egyik legszimpatikusabb, legliberálisabb tagja, Berky Gyula rosszalását amiatt, hogy szerinte a magyar zsidók legitimisták és antiszemita legitimistákat támogatják ahelyett, hogy a liberális és szabad királyválasztó kiscgazdák mellé állnának.

Amikor Berky Gyula ilyen kijelentést tesz és amikor ezzel kapcsolatban a Britanniásokkal összekompromittált Hir György a pogrommal kapcsolatban tesz dedonai kijelentést, akkor olyan meglepő fordulatot kell konstataálnunk a kiscgazdapárt Telfogásában, mely — és ebben igaz van Berky Gyulának — merőben ellenkezik a kiscgazdák nagy többségének eddig legalább papíron vallott, bár a gyakorlatban nem igen érvényesített felfogásával. A kiscgazdák készülnek az antiszemitizmusra és már előre mossák a kezüket, amikor pálfordulásukat a zsidók legitimista magatartásával indokolják.

Nem lényegtelen dolog ez a pálfordulás. Hiszen az antiszemitizmus dudvája, amely mármár kiölni látszott minden hasznos növényzetet a magyar falajon, kipusztulóban van, eddigi gondos kertészei maguk irtják legjobban és ha most azok kezdik újból tenyészteni, akik saját állításuk szerint eddig is irtani — szerették volna, csak natalmuk nem volt hozzá, akkor attól kell tartani, hogy ez a veszedelmes dudva vigan barjánzik tovább és megfojt minden termő életet.

Epen ezért rá kell mutatni arra, hogy Berky Gyulának súlyosan tévednek. Tévednek, mert ők is csak az aktuális politika szemüvegén át látanak mindent és az aktuális politikai érdekek szerint bírálják el mindent, tévednek, mert a magyar zsidók epugy legitimisták és szabad királyválasztók, mint ahogy megoszlanak e döntő kérdésben az ország többi polgárai is. A zsidók nem azért legitimisták, mert zsidók, amint-hogy például Apponyi sem azért legitimista, viszont szabad királyválasztónak lenni sem jelent egyet az antiszemitizmussal, amint ezt Rupert, Rassay és mások példája igazolja.

A zsidók azon lakosai közé

tartoznak az országnak, akiket gyűjtőnéven dolgozó polgároknak neveznek. A dolgozó polgárságnak pedig ma nem a királykérdés fontos, nem a miniszteri tárcák, sőt még az államtitkárságok sem, pedig ezek már annyira vesztettek értékükből, hogy hovatovább talán már zsidóknak is jutna belőlük, a dolgozó polgároknak a jogrend a fontos, a jogegyenlőség, a törvénytisztelet, a gazdasági szabadság, az izgalmtól mentes nyugodt polgári munka lehetőségé.

A dolgozó polgárok nehezen várják a konszolidáció ezen elemi feltételeinek bekövetkezését és csak természetes, hogy szimpatiajuk a politikai arénában küzdők közül azokat kíséri, akik ezért a konszolidációért, vagy mondjuk, politikai céljaik érdekében ezért a konszolidációért is küzdenek. Mert lehet a politikusok nagy része előtt a konszolidáció csak mellékeél, a dolgozó polgároknak mégis csak ez a fő és a homouzion — homouzion nagy harcát idegenül néző polgárság csak azt nézi, mi lesz a konszolidációval, amely előtte a főcél.

Ezért látszanak ma a magyar zsidók olyan erősen legitimistáknak, Nem mintha minden zsidó legitimista lenne, hanem mert ma minden legitimista egyben a konszolidációért is küzd. És ezért van az, hogy látszat szerint még Dinich Vidor is szimpatikus a zsidók előtt, pedig ő — nem is tudtuk eddig — a pogrom bizottság tagja. A valóságban Dinich Vidorról ez nem is kellett tudni, hogy véleményét alkossanak róla a zsidók és ez a vélemény aligha változott meg azóta, mióta Dinich felfedezte magában a jogrend bajnokát, amint-hogy Friedrich Istvánról is meg van mindenkinek az alapos véleménye, akár jogrendetlenséget gyakorol, akár jogrendet hirdet. De meg van a kialakult vélemény Britanniában lakozó Hir György kiscgazdáról is, akinek liberális felfogásától — és ezt épen Berky Gyulának és liberális társainak kell a legjobban tudni — sokkal inkább kell tartani, mint Dinich Vidor antiszemitizmusától.

Két év előtt gyakorlati politikai célokból lángra lobbantották az antiszemitizmust és végleg tönkretették az országot. Ma önmagukat és gyakorlati céljaikat teszik tönkre Berky Gyulák, ha a hunyó paraszat felszítani igyekeznek.

Legitimista offenziva Bethlen ellen
A kiscgazdák a legitimista zsidók ellen

Budapest, jan. 9. A miniszterelnök harci riadójának hatása már jelentkezik. A legitimisták minden erejükkel összefogtak, hogy a Bethlen által kilátásba helyezett támadást visszaverhessék, mert szerintük Bethlen kész helyzet elé akarja állítani az országot. Epen ezért erélyes ellenoffenzivára készülnek.

A legitimisták állandó tanácskozásokat tartanak és pontosan megálapítják ellenoffenzívájuk tervét. E héten felszólal még az indemnítási vitájában Rakovszky és Andrássy, felszólal még Beniczky, Windischgraetz, Lingauer, Huszár Elemér s így az indemnítási vitában különböző szenzációkra van kilátás.

A kereszténypárt
szerda estére tervezett értekezletét valószínűleg elhalasztják, mert attól fél a pártvezetőség, hogy a Rakovszkyék kizárására vonatkozó indítványt leszavaznák és a párt nagy része Rakovszkyékkel ellenzékbe vonulna. Szmrécányi György, Sigray Antal ma visszaléptek a kereszténypártba, Beniczky azonban kijelentette, hogy ő nem lép vissza.

A kiscgazdapártban
ma este élesen bírálták a legitimista mozgolódást, amely ellen teljes erővel fognak küzdeni. A pártban elhangzott vélemények szerint, amelyet főleg a nagyatádistá Berky és BarlaSzabó hangoztattak, a legitimista csoportot a zsidók irt-

Ki a forradalmár?
Ugron Gábor nagy beszéde az indemnítási vitában

Budapest, jan. 9. A nemzetgyűlés mai ülésének megnyitása után az elnök elparentálta Rubinek Gyulát, majd folytatták az indemnítási vitáját.

Kiss Menyhért az első szónok, Hosszas fejtegetéseit azzal végzi, hogy az indemnítást elfogadja.

Ugron Gábor: Az indemnítási megszavazását tulajdonképpen bizalmi kérdésnek tekintem. Először is azért, mert hat hónapra kéri a kormány az indemnítást, ami azt jelenti, hogy költségvetést ebben az évben egyáltalán nem fog tárgyalni, mert az indemnítási idő vége összeesik a költségvetési év végével. Bizalmi kérdésnek tekintem azért is, mert választási célokból kéri a kormány az indemnítást s a

nyitják. Véleményük szerint a zsidóság nem helyes uton jár, amikor a legitimistákat támogatja ahelyett, hogy a kiscgazdák mellé állna, akik kezdetől fogva szembehelyezkedtek a tulzókkal és elítélték az atrocitásokat. Attól tartanak a pártban, hogy a közeli választások alkalmával a zsidóság mai magatartása nagyszerű propaganda alkalmat fog szolgáltatni a tulzó antiszemitáknak. Sorra vették a szélső legitimistákat és megálapították, hogy a kurzus első napjaiban erősen uszítottak a zsidók ellen. A Friedrich-párt egyik tagjáról megjegyezték, hogy nem is olyan régen tagja, sőt előadója volt az ugynevezett „pogrom-bizottság”-nak és a zsidóság mégis támogatja ma Friedrichéket csak azért, mert legitimisták. A beszélgetés alatt az egyik asztal mellett vacsorázott Hir György, aki mikor a pogrom-bizottságról volt szó, megjegyezte:

Amíg Dinich lesz az előadója a pogrombizottságnak, addig nem is lesz pogrom.
Csak ennyit mondott és tovább vacsorázott.

A disszidensek
esoportja ma délelőtt a miniszterelnök elnöklété alatt megbeszélést tartott. Az értekezletről kiadott kommuniké szerint a disszidens képviselők értekezlete *telhatalmazta a miniszterelnököt, hogy az egyesülést irént a tárgyalásokat a csoport nevében a keresztény kiscgazdapárttal megindítsa.*

nemzetgyűlés még nem is tudja, hogy milyen választójog alapján akarják a választást elrendelni. Ezenkívül ez nem is indemnítási javaslat, hanem egy *tutti-frutti*, amely különböző szakaszokból van összerakva és különféle állami feladatok vannak beledugva, olyanok, amelyeknek semmi közük nincs az indemnításhoz.

A pénzügy alapja a jogrend és minden közgazdasági tényező szabad érvényesülése.

A jogrend kérdésénél kapcsolódik a pénzügyminiszter programja az általános kormányprogramba. Bethlen István miniszterelnök bemutatkozó beszédeben foglalkozott a munkáskérdéssel is és azt mondta, hogy ő bizonyos megoldást ta-

lált ezen a téren.

Rassay Károly: Megtagadták a munkások! Nincs megállapodás!

Ugron Gábor: Erre vonatkozólag ki kell jelentenem, hogy a mi véleményünk szerint a közszabadságok nem lehetnek ajándékozás tárgyai. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Rakovszky István: Ugy van! Ugy van!

Ugron Gábor: Ennek az akciónak folytatása volt a miniszterelnök újévi cikke, amelyben a zsidókkal békiülni akart. (Helyeslés a baloldalon.)

Rassay Károly: Ezért mi destruktívok voltunk.

Ugron Gábor: Ujabb etapja a miniszterelnök urnak három nap pal ezelőtt a kisczardapártban elmondott beszéde volt. Ennek az egész akciónak az első momentum a király látogatásának napján játszódott le. Ez az a nap, amikor először tárgyalt a szociáldemokratákkal.

Rassay Károly: Meg is fenyegették őket.

Ugron Gábor: Ez az egész politika tulajdonképpen gróf Bethlen Istvánnak körülkerítési akciója azokkal szemben, akik itt szövattették az atrocitásokat.

Rakovszky István: Ugy van!

Ugron Gábor: És azokkal szemben, akik legitimista álláspontot foglaltak el. Pécsen egészen más volt a helyzet.

Készül a katonaruhába bújított kisczardapárti diktatura latifundiumos grófok és levitézlett vezérkari tisztek vezetésével. (Taps a baloldalon.) Azt mondta Nagyatádi, hogy nem hajlandó idegen hatalom érdekeit szolgálni. Kérdelem, mi vagyunk-e azok, akik az itteni entente-missziók puszajpajtásai vagyunk? Mi vagyunk-e azok, akik Benessel megállapodást kötöttünk? Mi vagyunk-e azok, akik román perszonaluniót akarnak, akik a turáni Katsura mongol feiére akarják reáhelyezni a szent koronát. (Nagy zaj, az elnök csejget.)

Friedrich István: Vannak még érdekesebb dolgok is. A Clark-féle tárgyalások! Clark most Prágában van! Benes ultimátuma!

Ugron Gábor: Azt mondta a miniszterelnök ur, hogy nem maradhat büntetés nélkül Rakovszkyék eljárása, a büntetést valóra kell váltani. Kinek szól ez? (Nagy zaj.)

Friedrich István: Minősíthetetlen dolog.

Bródy Ernő: Éljen a független magyar bíróság.

Az egész ellenzék hangosan kiáltja: Éljen a független magyar bíróság!

Ugron Gábor: A miniszterelnök ur felfogása szerint mi vagyunk a forradalmárok. Engedje meg a tisztelt Ház, hogy elmondjam egy forradalmár valóságát. Mi az, amit mi, forradalmárok akarunk? Az alkotmányosság! Programunk az, hogy senki a törvényen felül ne emelkedjék. Valamennyi törvény legyen mindenki felett. Mindenki csak szolgája legyen a törvénynek.

Ruppert Rezső: Ez nem is forradalom! Ez már lázadás! (Derültség.)

Ugron Gábor: Tisztázni kell végre az eskü kötelezettségét is minden tisztviselővel szemben.

Vallja meg egyszer végre mindenki milyen esküt tart magára nézve kötelezőnek. Tudjuk meg végre, hogy ki a forradalmár? Az-e, aki az esküt megtartotta, vagy aki a koronázáskor tett esküjét megtörte? Az-e, aki a tekintély tiszteletét követeli, vagy az-e, aki a tőle kapott címekkel és ranggal a neve mögött s a rendjelekkel a mellkasán abba a vonatba lövet, amelyben egy téves jelentés folytán koronás királyt sejtette, azt a királynét, akinek méhében egy jövőendő emberélet szunnyad. (Nagy zaj.)

A választóijogról ki kell jelentenem, hogy más választóijoghoz, mint az általános, egyenlő, titkos és közsére nkénti nem járulok hozzá. Biztosítani kell azonban a választások szabadságát.

Huszár Elemér: Gömbös majd biztosítja!

Ugron Gábor: Az 1920-i, te-t sürgősen módosítani kell. Ez a törvény tökéletlen és rossz. A törvény idejébenesen több be az államfői méltóságot, de nem mondja meg, hogy mennyi ideig (Nagy zaj.) Az új országgyűlésnek kell gondoskodnia arról, hogy mi módon teljes be az ország államfői méltóságát, minthogy a nemzetgyűlés választása csak időre nem szolgálhat.

Friedrich István: Sokat beszélhetnék én erről, de nem akarom izgatni a szinaranyakat!

Ugron Gábor: Ez a mi korunk nem a Cézárak és a Napoleonoké, de nem is a Cromwellek korszaka. Ez a könnyelmű, cifrázkodó, minden haszon nélkül való pazarlás, ez az asszignaták korszaka. A direktórium korát éljük ma a direktórium tábornokai nélkül. Én a diktatura minden faját visszautasítom. Nem kell a proletárdiktatura s nem kell az alkiszavda diktatura sem. Jovrend és béke kell ennek a nemzetnek. Szabadság, de a fegyverrel emberek szabadsága. Munkát követelünk mindenki részére munkát, ez a mi forradalmi politikánk. (Teljes éljenzés és taps)

Szünet után

Temesváry Imre szólalt fel, aki az indemnitást elfogadja.

Dinich Vidor nem fogadja el az indemnitást; határozati javaslatban kívánja, hogy az amnesztíában részesültek aktáit a kormány a Ház elé terjessze.

Elnök indítványára elhatározza a Ház, hogy legközelebbi ülését szerdán tartja.

Karaffiáth Jenő interpellációban sürget elégtételt Áldássy miniszteri tanácsosnak, mire

Klebsberg belügyminiszter kijelenti, hogy a Magyar Törszében megjelent cikkek az amerikai magyarokat sértő kitételei nem Áldássy tollából származnak, aki a legkiválóbb tisztviselők egyike.

Ülés vége negyed 4 órakor.

Bethlen és Schober találkozója

Bécs, jan. 9. Illetékes helyen közlik, hogy Bethlen magyar miniszterelnök szerdán délután Bécsbe érkezik és a tárgyalások közte és Schober osztrák kancellár közt csütörtökön délelőtt indulnak meg. Arra a kérdésre, hogy mi lesz a konferencia tárgya, azt a választ adták, hogy a nyugatmagyarországi kérdés pénzügyi likvidálása, lehet az osztrák igények és a magyar kártérítési követelések, de valószínű, hogy a tárgyalások során politikai kérdéseket is fognak érinteni.

Budapest, jan. 9. Ausztriával való viszonyunkban fenn-

álló számos függő kérdés megbeszélése céljából Bethlen István gróf miniszterelnök szerdán este Bécsbe utazik, hogy ott Schober szövetségi kancellárral találkozzék. Minthogy a megbeszélés tárgyát mindegyik a velencei egyezményből folyó, valamint egyéb gazdasági és pénzügyi kérdések képezik, a miniszterelnököt utjában Valkó Lajos államtitkár és Wodiáner Rezső. Scitovszky Tibor nyugalmazott államtitkár, valamint a külügy és más miniszteriumok több szakreferense fogja elkísérni.

Németországot meghívták Cannesba

Lenin a genuai konferencián

Berlin, január 9. Laurent berlini francia nagykövet szombaton késő délután adta át Wirth kancellárnak a legfelsőbb tanács meghívóját. A cannesi távirat így szól:

A legfelsőbb tanács kétségtelenül szükségesnek fogja látni, hogy a jövő héten 8—15-ike között meghallgassa az önök képviselőit és hogy időt nyerjen, már most felkéri a birodalmi kormányt, hogy küldje el képviselőit Párisba s azok ott készen legyenek arra, hogy meghívásunknak haladéktalanul megfelelhessenek. Briand.

Délután 5 órakor minisztertanácsra ült össze a kabinet és kijelölte a Cannesba küldendő bizottságot. A delegációt, amely hétfőn délután 2 órakor utazik el Párisba, Rathenau fogja vezetni.

Páris, jan. 9. A Chicago Tribune kiküldött tudósítója jelenté Cannesból: Franciaország hozzájárult, hogy a német reparációs fizetéseket 1922. évre 60%-kal leszállítsák. E mérséklés következtében Németország két milliárd aranymárka helyett, amennyit a londoni ultimátum megszabott, csupán 700 millió aranymárkát tartozik fizetni, de ezenkívül köteles anyagokat szállítani és munkaerőt rendelkezésre bocsátani a feldalt területek újjáépítésére. Franciaországnak ez az elhatározása, amellyel a Londonban megállapított reparációs terhet feladta, amennyit jelent, hogy

a versaillesi szerződésnek erre vonatkozó rendelkezéseit revideálni kell.

Cannes, jan. 9. A német delegációt szerda estére várják. A legfelsőbb tanács ilyen módon csütörtökön reggel már meghallgatja közléseiket.

Róma, jan. 9. (Stefani.) A legfelsőbb tanács Cannesban hozott határozata alapján az olasz kormány az orosz gazdasági küldöttség után meghívta Lenint a Genuában tartandó értekezletre.

Létrejön

az angol-francia szövetség

Páris, jan. 9. Az angol-francia szövetség terve annyira megérlelődött, hogy Briand és Lloyd George között már a részletekről folyik a tárgyalás. A Havas-ügynökség erről félhivatalos londoni jelentést tett közzé. A szövetség alapja az a szerződéstervezet lenne, amely a versaillesi béke idején Amerika vonakodása miatt nem jöhetett létre. Az alapja az, hogy Franciaország elfogadja Lloyd George javaslatát az európai gazdasági élet újjáépítéséről, viszont Anglia hajlandó megadni Franciaországnak a védelmi garanciákat és pedig jobb formában, mint az Amerika bevonásával tervezett „három hatalom” szerződése biztosította volna. Nehézségeket okoz, hogy Anglia nem akarja a szövetségi szerződést a közeli Kelet problémáira is kiterjeszteni, mert ez esetben az európai államok még jobban széttagozódnának és két táborra szakadnának.

Becsületbíróság Bethlen, Bánffy, Rakovszky és Sigray ügyében

Budapest, jan. 9. Bethlen miniszterelnök és Bánffy külügyminiszternek Rakovszky Istvánnal és gróf Sigray Antallal felmerült lovasias ügyében a segédebcsületbíróság döntésében állapodtak meg, mert a miniszterelnök megbízottai azon az állásponton voltak, hogy a Fehér-könyv a magyar kormány hivatalos felfogását tükrözi vissza, így tehát nem alkalmas a lovasias elintézésre.

A tegnap Bánffy külügyminiszter és Sigray ügyében összeült becsületbíróság kimondta, hogy a külügyminiszter elégtételadásra köteles. A felek segédei most az elégtételadás módozatairól tárgyalnak. A Bethlen-Rakovszky-ügyben a becsületbíróság az elnök személyében nem tudott megállapodni és így határozata elmaradt.

Budapest, jan. 9. Bánffy és Sigray segédei ma este pisztolypárbajban állapodtak meg. A párbaj holnap lesz.

Ingyen adok annak igen szép

ajándékot,

aki nálam szerzi be ruhaszükségletét!!!

GERŐ ERNŐ

Debrecen, Piac-utca 69. (Vármegyeházzal szemben)

Barna, fekete bőrkabátok szőrmével bélelve, rövid kabátok szőrmével és szövettel bélelt, hosszú fekete és színes téli kabátok, öltönyök, divatnadrágok nagy választékban. — Feltűnő olcsó árak!

Beszámoló hideg teremben

Bernolák Nándor népjóléti miniszter beszámolója — Éljen Baltazár! Méhely, Drózy Kerekes és a szocialisták is tapsot kaptak — Oláh Dániel szónoki sikere

Az Arany Bika megtelt díszteremben tartotta meg dr. Bernolák Nándor népjóléti miniszter beszámoló beszédét, hideg, szinte ellenséges hallgatóság előtt.

Beszéde elején mindjárt észrevette ezt a hidegséget s ezért az októberi forradalom eseményeihez ment vissza és ettől az időponttól kezdve magyarázta az eseményekkel szemben elfoglalt álláspontját. Amde mindaz, ami ezelőtt nagy hatást váltott ki Bernolák miniszter beszámolóján, ma hatástalanul hangzott el a közönséggel tele teremben. Mindössze gróf Apponyi Albertet éljenzi meg a gyűlés egyhangú lelkesedéssel és ebben a hangulatban kénytelen a kormány működése eredményeinek elmondásába fogni.

Az amnesztia rendeletét kis mozgás támad a földszinten és a karzaton: „Oszténburg fogva van” — kiáltják a miniszter felé. A földbirtokreformmal sehogy sincs megelégedve a gyűlés. Mindig újabb és újabb közbeszólásokon át vergődik végre egy általános helyeslésig a szónok, a mikor kijelenti, hogy az ingatlanválság természetbeni lerovásával mindenkit földhöz juttat a kormány.

A választójogról beszél ezután, az eddigi mély esőndben. Néhol öt-hat éljen hangzik fel a földszintről s a legtöbbször csak egy női hang éljen az emelvényről. Egy helyütt említést tesz a királyról, mire a karzat és a terem egyrésze szinte egyszerűen kiáltja: *Éljen a király!*

Nagy vihar tör ki a teremben, amikor kijelenti, hogy a tisztviselők segélyezésére négy milliárdot vett fel a kormány. A munkások soknak tartják az összeget. Mások ezt kiáltják: Hova tették? Percekig tart, amíg a zaj lecsillapul. Gondosan és hosszan veszi elő ezután a *szociálpolitikai* vívmányokat: munkásbiztosító, kórházak. Még a diakonissza kórház megnyitásától is beszél és a gyermek-dispensáriumokról. A főrendiház reformjával és a közigazgatási reformmal huzza ki az időt, úgy, hogy csak az utolsó percekben tér rá a *királykérdésre*. Beszél a kormány nehéz helyzetéről és nagyon szépen, nagyon diplomatikusan fejt ki álláspontját, a mely szerint *ezt a kérdést ki kell kapcsolni a politikából*. A terem azonban hallgat, nem villanyozódik fel most sem. Felzúg ugyan a *taps a király említésekor* és megélezzik *Andrássy Gyulát* is, de nem nagy az éljenzők száma. Éppoly nem nagy, mint ahogy kevesen helyesolnak a szónoknak. Végül leszögezi, hogy *vagy a pártból lépjenek ki az agresszívek, vagy a párt igazi gerince lépjen ki és harcoljon utalokulásban a párt valódi céljaitért*. A beszéd végén mindössze 60—80 ember tapsol. A gyűlés közönsége mélyen hallgat. Ki tudná, mit gondolnak.

Birta József nemzetgyűlési képviselő beszélt ezután a keresztény nemzeti egyesülés pártjáról, olyanformán, mintha ő is beszámolót tartana. Beszél *Baltazár*ról. A gyűlés hosszan és lelkesen éljenzi a püspököt, akitől nem is hitte senki, hogy ilyen népszerű ebben a körben. Usetty Ferenc nemzetgyűlési képviselő odaszól az MTH. gyorsírójának: „*Ez nem kell, ne írjátok!*”. Baltazár nem lépett be Birta felszólítására a keresztény pártba, noha ez a szónok szerint megfélembizhetetlen kötelessége lett volna.

A terem komor képét Oláh Dániel — vasmunkás — volt miniszter humoros beszéde enyhíti meg. A kegyelmes ur már a terembe léptekor mosolyt fakasztott az arcokon. Ugyanis hangosan odaszól a sajtó képviselőinek:

— *Csak az urak ne volnának itt! Énrólam mindig olyant irnak, hogy baj van belőle!*

Általános érdeklődés mellett kezdte hát meg beszédét:

— *Mi munkások — mondta — régen várunk már valamire, ami javítana a sorsunkon. Mert én is munkás vagyok, akármint mondanak, vagyis akármint írt rólam az a Népszava. Füttyölök én arra a pajeszos zsidókölökre, aki azt a cikkeskét írta. (Általános derűlttség.) Arra kérem én a tudósítókat, írják meg azt is, amit én mondok annak a Népszavának, ne csak az legyen benne, a mit ő „tendenciósan” állít. A parlamentről beszél, ahol nem folyik komoly munka. Az ellenzék csak telelőcsogja azt a szép termet. En azt hittem, hogy ha valaki abban a szép épületben megszólal, az csak komoly lehet. De ilyen emberek, mint ez a Méhely Kálmán (Éljen! Éljen! Hosszantartó taps.) Hiszen én nem is haragszom rá, mert ő tárgyilagos volt, de az ő barátai, a *Kerekesek, Drózyak...* (Ismét kitér a taps; a terem jobboldali része és a karzat hosszan éljeneznek.) Nahát barátaim, ha önök ezeket éljenzik, akkor saját maguknak ellenségei.*

A kegyelmes ur hosszan beszél még a képviselők naplopásáról, akik azonban mégis dolgoztak, hiszen rajtuk röhögött egész Pest, olyan színházat csináltak és *öt kormányt buktattak meg 15 hét alatt*. Sikertől aztán még *megélezzettem* a kegyelmes urnak a *szociáldemokratákat, akik együtt vannak a rószakallu grótokkal*. Kijelenti, hogy nem megy koldulni akkor sem, ha nem választják meg ismét. (Egy hang: Talán bizony dolgozni megy?) Végül annak a kijelentésével, hogy az ellenzék a „konszidáció” legújabb akadálya, általános derűlttség közben befejezi beszédét, amely után Szádeczky Lajos nem zetgyűlési képviselő beszélt debreczeni emlékeiről, elszavalta Csokonai „Földiekkel játszó égi tünemény”-ét, elmondta, hogy Bernolák Nándor Bethlen miniszterelnökben látja Bethlen Gábor fejedelem szellemének feltámadását, majd egy irreverent verset szavalt el eléggé mérsékelt hatás mellett és a gyűlés véget ért.

MERKURIÓGÉP.
VALLALAT. Irógépek, javítások és kellek rakára. TELEFON-SZÁM 540.

A kiszabadult politikusok vacsorája

Budapest, jan. 9. A Posch-féle étteremben ma este *ünnepi vacsorát* rendeztek a király megjelenésével kapcsolatban *letartóztatottak* tiszteletére. A vacsorán többek közt résztvett Apponyi, Andrássy, Beniczky, Rakovszky, Sigray, Borovicini, Windischgrätz, Pallavicini, Lingauer, Kutkafalvy, Somogyi és mások. Meghívták Vázsonyit is, aki azonban betegesen fekszik s így nem jelenhetett meg.

A vacsorán az első felköszöntőt Rakovszky mondta a királyi párra.

Vannak emberek — ugymond — akik állandóan a siker jegyében dolgoznak. Ezeket is tisztesség illeti, azonban nagyobb tisztesség jár ki azoknak, akik küzdelmük átmeneti sikertelensége mellett is nagy és egész embereknek bizonyulnak. Ezek között első sorban *Károly királyt* kell megemlíteni, aki a *budaörsi napokban is meg tudta őrizni méltóságát, objektivitását és hidegvérét*. Károly király ebben az időben a legszorosítottabb viszonyok között is úgy viselkedett, mint egy igazi ur, amilyenek a magyarok uralkodóját mindenki elképzei. Poharat az ellenség kezeire jutott királyi párra emeli.

Pallavicini örgrófi felköszöntőjében annak a meggyőződésének

ad kifejezést, hogy *a jogfolytonosság híveinek tábora óriási mértékben szaporodik*. Arra kérte Apponyi Albert grófot, hogy *álljon élére ennek a tábornak és bontsa ki a legitimizmus zászlaját*.

Apponyi válaszában kijelenti, hogy *annál nagyobb örömmel vesz részt a mozgalomban*, mert nemcsak elvi és jogi meggyőződése, hanem személyes meggyőződése is a király mellé állítja őt, aki egész életében át küzdött a *nemzeti hadseregért* s mióta a fiatal király saját iniciatívájából tábornokai ellenére megadta a nemzeti hadsereget, megtanulta becsülni és tisztelni a királyt. A király ezzel a ténnyel diadalra segítette az ő életének legnagyobb küzdelmét. Azóta őt a királytól soha semmi elválasztani nem tudja.

A késő esti órákig tartott vacsorán még több felköszöntő hangzott el.

A vendéglő tulajdonosa érdekes menü-kártyát állított össze, amelyen többek között a következő ételek szerepeltek:

Rableves a la Fő-utca.
Filet de boeufs a la monitor.
Sauce a la Madeira.
Vin royale ad Astra.
Vacsora után: egységes párt.

Rubinek Gyula meghalt

Budapest, jan. 9. Rubinek Gyula nemzetgyűlési képviselő, volt földmivvelésügyi és kereskedelemügyi miniszter vasárnap reggel 57 éves korában meghalt.

Zsitva-bessenői Rubinek Gyula 1865-ben született Bars megyében. Ohajon, fejedéki gazdasaládból. A magyaróvári gazdasági akadémiai oklevél elnyerése után a gyakorlati gazdálkodásban szerzett tapasztalatairól írt tartalmas cikkei egymást érték a gazdasági szaklapokban és mint országosan ismert nevű mezőgazdasági író került 1894-ben az OMGE ügyvezető titkári állásába. A vörös uralom a szereplő férfiakat Rubinekkel együtt eltolta az utjából. Az 1919 április 21-et követő napokban Rubinek tudta, hogy ellene elfogatási parancsot adtak ki, de helyén maradt, hogy szembe nézzen a következményekkel. Már a proletárdiktatura első napjaiban elhurcolták s a Lenin-fiúk feldúlták lakását. A kommun idejét kis megszakitással fogházban töltötte. Az új nemzeti kormány újjalakításakor 1919 aug. 29-én elvállalta a földmivvelésügyi tárca vezetését és ezt a Huszár és Simonyi-kabinetben is megtartotta. Mint földmivvelésügyi miniszter három nagy alkotást készített elő. Egyik a mezőgazdasági érdekképviselet, másik a közgazdasági egyetem, harmadik alkotása a birtokpolitikai törvényjavaslat, amelyet nagyatádi Szabó Istvánnal közösen csináltak meg. 1920 júliusában megvált a földmivvelésügyi tárcától és a Teleki-kabinetben kereskedelemügyi miniszter lett.

Létrejött az angol-ír egyezmény

Párizs, jan. 9. (Havas.) A *Dail Eireann* 64 szavazattal 57 ellen elfogadta az angol-ír egyezményt.

London, jan. 9. (Wolff.) A dublini sinnfein parlament tegnapi szavazása, amelynek során — mint már jelentettük — hét szavazattal ment keresztül az angol-ír szerződés, nagy izgalmak közepette folyt le. Az elnök előbb ír, majd angol nyelven hirdette ki az eredményt. A hír esakhamar eljutott a parlament előtt várakozó tömeghez, amely hangos ujjongásban tört ki. De Valera formálisan bejelentette lemondását a parlamentnek és közölte, hogy ma híveivel együtt értekezletet fog tartani. De Valera természetes utódja Griffith lesz, a ratifikáló párt vezetője. A parlament határozatának esakhamar hire terjedt a nagy politikai pártkörökben, a színházakban és egyebütt. Mindenütt nagy elégtétellel fogadták. Azt hiszik, hogy az új ir kormány néhány napon belül megalakul.

Figyeljen az árakra!

és meggyőződik, hogy mindenki olcsóbb az

Apolló divatáruház

Piac-u. 67. Miklós-u. sarok.

Téli kabát és ruha velourok K 800-tól
Angol ütőny-szövetek . . . 600
Finom női ruhászövetek . . . 300
Báronyok és sejmek . . . 350
Férfi ingek . . . 400
Női ingek . . . 250
Női garnitúrák . . . 450
Vásznak és zsebek . . . 100
Barenet és fienekek . . . 90
Kötött bluzok gyapjuból . . . 800
Kötött kabát-garnitúrák . . . 2000
Kötött sapkaszal . . . 50
Hártsnyák . . . 50
Feljebb. — Mindennemű piperecikket nagy választékban kaphatók.

Telikabát szövetek

Feldheim Cezsónél (Frohner ház)

Belátó

és elfogulatlan francia politikusok kezdik a versaillesi békének egy különös és épen nem kedvező következményét észlelni. Franciaország közeljár ahhoz a helyzetéhez, amelyben Nemetszág taláta magát a világháború előtt, mikor a németeket folyton ez a kérdés foglalkoztatta: Miért gyűlölnék bennünket? Az Ere Nouvelle feltesz iezt a kérdést és kijelenti, hogy Franciaországnak is elég oka van: mea culpa hangoztatni. Európa népei és az egész világ közvéleménye úgy érzi, hogy a gazdasági szörnyű romlásnak, a politikai bizonytalanság, a nemzetközi feszültség folytatódásának fennállásának legjobb magyarázata a francia túlzóknak, az ugynevezett francia nemzeti blokknak engesztelhetetlen gyűlölete Németország ellen. A párisi sajtó legnagyobb részének szűkkeblű magatartása, a németek elleni szüntelen piszkolódása, bujtogatása, állandóan nyugtalanítja a világot.

Egy másik francia folyóirat, „Le Progrès Civique” is állást foglal a francia nemzeti blokk ellen, mint amelynek gyűlölködő német hajszája mérgezi meg a francia közvéleményt. Ebben a folyóiratban Aulard egyetemi tanár nyíltan kimondja, hogy az idegengyűlölet Franciaországnak majdnem kárthatalan nyavalyája. Az egész világ áhítja a békét, áhítja a két nagy népet, a franciákat és németeket egymáshoz való közeledését, a mely a nemzetközi feszültséget lényegesen enyhítené és Európaszerte reményt és bizalmat keltené. Aulard azt is vallja, hogy a francia nép már rég nem úgy gondolkozik, mint a túlzó párisi sajtó, de még nem akadt elég bátor és tekintélyes politikus, a ki a nacionalista sajtó terroria alól fel merné és fel tudná szababítani a közvéleményt.

De úgy látszik, ennek is eljött az ideje. Képviselők, hírlapírók, regényírók ebben az újévben egy új csoportot alakítottak ilyen névvel: Union Populaire pour la pax universelle; Az egyetemes béke népszövetsége. A kiáltvány, amelyet a szervezők kibocsátottak, egyenest rámutat arra, hogy a versaillesi békeszerződés alapján nem jöhet létre az olyan várva-várt, az olyan szükséges világbéke. Olyan politikai és gazdasági népszövetséget kell létesíteni, amely az államok fölött és között törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmat gyakorolna. Addig is, míg ez a szervezet kiépül, az új unió teljes erejével fölveszi a küzdelmet minden imperializmus és minden túlzó nacionalizmus ellen. A kiáltvány aláírói, illetőleg az unió szervezői közül kiemelkedik Longuet, szocialista képviselő és pártvezér és Barbusse, a világszerte ismert antimilitarista regényíró.

— Ékszerészek figyeimbe. Fényüzési raktárkönyvek előjegyezhetők Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Piacutca 34. sz.

Zita királyné visszatér Madeirába

A napokban kalandos hír járta be a lapokat, mintha Zita királyné meg akarna jelenni Magyarországon Ottó királyfival, akinek jóvára IV. Károly lemondott volna a trónról. A király jószágigazgatója ezt a hírt mesének nyilvánítja.

Egyébként a svájci hatóságok gondosan őrködnek Zita királyné minden lépése fölött. Nem engedték meg neki, hogy Wardegg kastélyba szálljon, ahol a király hátrahagyott udvara van,

hanem Zürichben kellett gyermekeivel találkozni. Idősebb gyermekeit, köztük Ottó trónörököszt már most magával vihette Madeirába, a kisebbek csak később fogják követni. Talán a szigorú téli idő vagy az igazán apró gyermekek egészségi állapota magyarázza ezt a különös rendelkezést.

Lissabon, jan. 9. Zita királyné holnap express vonattal Maudídon át Zürichbe utazik.

Kiss József emléke

A Csokonai-kör részvétele a Petőfi-társasághoz

Kiss József halála alkalmából a Csokonai-kör a következő részvételeket intézte a Petőfi-társasághoz, amelynek az elhunyt költő tiszteletbeli tagja volt.

A debreceni Csokonai-kör teljes szívvel átérzi azt a mérhetetlen veszteséget, amely Kiss József halálával érte a magyar irodalmat és költészetet s a mely elsősorban a magyar irodalmi társaságokat borította gyászba. Mi a magunk fájdalom-érzését a Petőfi-társasághoz csatoljuk, annak a társaságnak a gyászához, amelynek életével szinte váhathatatlannal összeforrt az elhunyt költő pályája, amelyben Kiss József legszebb költői diadalait aratta, amelyből indultak országos hódító utjukra az „Ágota kisasszony”, a „Jehova”, a „Tűzek”, hogy nemzedékeknek juttassák meg a szívét, rázzák meg a lelket, mozgassák meg az elméjét.

E művek és Kiss József egyéb költői alkotásai nemcsak művészi örök értékeket jelentenek, hanem egy fölemelő tanulságot is tárnak elénk. Azt, hogy a magyar föld áthasonító ereje, a magyar nemzet beolvastó hatalma megvan a magyar költészetben is, mert költészetünk azt a sok, új, különös, sőt idegenszerű elemet, amelyet Kiss József a magyar zsidóság lelkéből és felfogásából hozott, fel tudta a maga külső és belső gazdagodására használni, mert Kiss József zsidó tárgyú költeményei a magyar nyelv-és verselés, a magyar alkotó művészet nyereségeivé lettek.

Bizonyára ettől az érzéstől és tudattól volt áthatva a Nagytökinteti Elnökség is, midőn az elhunyt költőnek az irodalmilag megszentelt Petőfi-házban állította fel ravatalát és midőn külvön ünnepi ülésben szándékozik Kiss József emlékeztetését adozni.

A nagy veszteségben s közvetlen hódolatban való együltérzésünket ismételtlen kifejezve, maradunk a Nagytökinteti Elnökség iránti

hazaifias tisztelettel,
Debrecen, 1922 január 6

Dr. Pap Károly sk.,
a Csokonai-kör h. elnöke
Dr. Kardos Albert sk.,
a Csokonai-kör főtitkára.

BÁLI UJDONSÁGOK
FRANK EDÉNÉL.

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárol, idegen kifizetéseket legelőnyösebben eszközöl. **RANKAI** bankiroda, Dégentelei-tér 6. Telefon 209.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.85.

Budapest, január 9.

Az értéktőzsde ma is üzletelen, lanyha volt. A tőzsdeidő első felében csak kínálat volt, vevők nélkül. Később esékent áron lebonyolítottak néhány kötetet. Árak:

Magyar Hitel 1870—50, Osztrák Hitel 1180—220, Jelzálogbank 310—305, Leszámitoló 745—755, Hazai bank 630—35, Angol-magyar 720—730, Magyar-olasz 300—301, Keresk. bank 6875—925, Ált. takaréksz. 990, Pesti hazai 24400—800, Borsod-Misk. 3425—575, Concordia 2125—225, Bpesti gőzmalom 5900—6050, Gizella 2500, Hungária 2500, Viktória 7700—850, Bánya és kohó 5050—250, Drasche 3975—4025, Ált. közsén 10750—550, Salgó 5100—250, Urikányi 5625—75, Ganz-Danub. 34000, Ganz-vill. 5850—900, Rima 2325—410, Schlick 1030—50, Lipták 520—32, Láng 1310—290, Brassói 3450—525, Hazai faterm. 2150—100, Egyesült fa 485—950, Nasic 17750—550, Lichtig 675—655, Magyar erdő 925—910, Országos faterm. 1115—1090, Spódlum 2550—450, Klotild 3250—300, Karton 2400—475, Izzó 5350—150, Pápir 2823—775, Cukor 17800—950, Lámpa 2675—725, Ostermelő 730—740, Gummi 3000—350, Telefon 4100—4000, Adria 6400—500, Atlantica 2600—700, Közuti 1000—1050, Délvasut 1435—350, Levante 6900—955, Államvasut 5910—4050, Trust 1925—50.

A valutapiac az irányzat lanyhuló, a forgalom igen szűk keretek között mozgott. Árak:

Napoleon 2325—2360, Dollár 598—610, Francia frank 4975—4875, Márka 368—383, Lira 2525—2600, Romanov 50—53, Lei 478—490, Sokol 989—1000, Svájci frank 11850, Kor-dinár 795—812, Bécsi 9 és fél—9 és háromnegyed, Lengyel márka 18—19 és háromnegyed.

Az utőzsde teljesen üzletelen, az irányzat gyöngyűt. Déli vasut 1380, Államvasut 3950, Salgó 5200, Rima 2350, Magyar Hitel 1850, Ált. közsén 10500, Kohó 5050, Lipták 523, Izzó 5250, Gummi 3075, Cukor 17800, Egyesült fa 495, Orsz. fa 1080. — A valutapiac üzletelen. Dollár 601, márka 387, lei 486, szokol 998, dinár 999, font 2565, lira 2570, francia frank 4975, svájci frank 11800, Napoleon 2360, magyar huszkoronás arany 2410, tizkoronás arany 1205, ezüst korona 35 és fél, forint 93.

Esti magánforgalom: Este 8 órakor jelentik: Este csak márka iránt volt érdeklődés. Márka 389—400, dollár 605—598, szokol 995, kifizetések: Wien 9 és egyenolead, Prága 995—997 és fél, Berlin 375—386 és egyenolead, Milano 26—28 és egyenolead, Svájci 119 és egyenolead, Zágráb 198 és háromnegyed.

Zürichi devizák:

Zürich, jan. 9. (Zárlat.) Budapest 0.85, Bécs 17, Osztr. helyezett 10, Berlin 315, Newyork 517 és fél, Milano 2235, Prága 850, Zágráb 180, Varsó 18, Páris 4200, London 2182, Hollandia 190 és egyenolead.

Terménytőzsde.

A terménytőzsden a forgalom igen szűk keretek között mozgott, csak kenyérmagvakban voltak vásárlások. Az árak gvingén tartottak, irányzat esendes. Vetőmagvak és hüvelyesek

piacra, üzletkötés csak babban fordult elő, amelyből 130 mázsát 17 és félért kötöttek ab állomás. Más cikkben sem forgalom, sem érdeklődés nem volt.

Liszt és őrlemények piacán az üzlet pang, csak korpában van forgalom. Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2350—80, egyéb 2340—70, rozs 1520—50, takarmány árpa 1675—725, sörárpa 1775—1825, köles 15—16, zab 1500—30, tengeri 2025—50, repce 27—28, korpa 1120—30.

Előfordult kötések: 5 vagon buza 2337 és fél, 5 vagon 2337 és fél, egy vagon 81 kgr-os buza 2360 ab állomás, sörárpa egy vagon 1775 ab állomás, egy vagon 1800 ab Budapest, tengeri 4 vagon 21 februárra ab állomás, rozs 3 vagon 15 ab állomás.

A Székely Társaság

sorozatos propaganda-előadásai közül január 8-án, vasárnap volt az első az Iparoskör nagytermében. A műsoron a főhelyet dr. Darkó Jenő előadása foglalta el. Világosan, áttekinthetően ismertette a románok céltudatos és most — sajnos — célhoz jutott nemzetiségi működését. A románokat tulajdonképp az erdélyi és magyar kormány jóakaró intézkedései ébresztették nemzeti öntudatra, mikor az erdélyi fejedelmek lefordították a bibliát az akkor még bárdolatlan oláh nyelvre és mikor az erdélyi gubernium bevitte az oláhságnak a felét a görög katolikus imóba. Ez az unió a maga módját az erdélyi románoknak a művelődésre és ennek az unió román egyháznak a központján, Balázs János, fejlett ki a XVIII. század folyamán a román elmélet. Ezt az elméletet, hogy tudniillik az oláhok Trajánus római légióinak a leverett dákokkal való vegyületéből származnak, fanatikus kiáltással hirtették Balázs János tanítványai előbb a Kárpátokon innen és a Kárpátokon túl, esathatalan dogmává tették, a melyben nem hívni, igaz voltát nem vallani egyértelmű volt a román nyelv, faj és nemzet elárulásával, a közös vér megtagadásával. A román irredentának újabb gócot állított fel a magyar kormány, amikor a görög keleti román egyháznak is teljes önállóságot és szabadságot biztosított 1868-ban és amikor mind a két egyháznak rengeteg vagyont hagyott a kezében, amelyet a románok első sorban nem kulturális célokra használtak fel, hanem államhatalom törkvéseik megvalósítására. Ehhez járult az egy erdélyi újságíró, Slavici János által szervezett általános kulturális, mely az egész világ románosságát a maga kereteibe foglalta az államok határaitra való tekintet nélkül. Ezt a másfél század óta vas-következéssel folyó irredentát valóságossá tette a ráknézve szerencsétlenül végződő világháború. Darkó a maga történeti ismertetését román politikusok és történésírók, főképp Jorg Miklós kétségbevonhatatlan nyilatkozataival támogatta, akik között akad ma már olyan is, aki az egész dákokromán elméletet csupán politikai eszköznek vallja minden tudományos alap nélkül. Darkót a nagyszámú hallgatóság odaadó figyelemmel kísérte és megérdemelt tetszéssel jutalmazta.

— Margitfürdő és vízgyógyintézet kelemenesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

HIREK

Baltazár püspök jobban van. Baltazár püspök egészségi állapota a legutóbbi két nap alatt jelentékenyen javult. A püspök ma délelőtt már két órát töltött ágyon kívül, holnap délelőtt pedig valószínűleg részt vesz a hivatalában tartandó egyházmegyei bírósági ülésen.

Este hatkor üzletzárás. A Piac-utca és a mellékutcaik összes nagyobb kereskedői, az élelmiszerkereskedők kivételével elhatározták, hogy az üzletpangásra és a világítás drágaságára tekintettel üzleteiket este 6 órakor bezárják. Az esti 6 órai zárás január 10-én kezdődik és március 1-ig tart.

Esküvő. Glück Sándor Debreczen és Deutsch Malvinka Nyiregyháza f. hó 11-én szerdán d. u. 2 órakor Nyiregyházán. Kereszt-u. 6. sz. alatt tartják egybekelési ünnepélyüket, melyre rokonainkat, jóbarátainkat és ismerőseinket tisztelettel meghívjuk.

Hammerstaedt János P. Nagy Zoltán mellett. A városi tanácshoz ma terjesztette be a zeneiskolai bizottság Hammerstaedt János zeneiskolai igazgató beadványát, amelyben Hammerstaedt önként jelentkezik tanuságtételre P. Nagy Zoltán ügyében. Elmondja, hogy mióta az intézetet vezeti, részint aktákból, részint az eseményekből meggyőződött róla, hogy azok a vádak, amelyekket P. Nagy Zoltán ellen egyes tanárok felhoztak, teljesen alaptalanok. Éveken keresztül tartották abban a hitben a tanárokat, hogy P. Nagy Zoltán ellenesügek nekik és a zeneiskolának, holott ennek az ellenkezője igaz: P. Nagy Zoltán munkássága megmérhetetlen nyereség volt a Zeneiskola számára. Tegye tehát magáévá a zeneiskolai bizottság azt az indítványát, hogy együttesen kérjék a belügyminisztériumtól P. Nagy Zoltán fegyelmi ügyének újrafelvételét. A tanács, minthogy P. Nagy Zoltán újrafelvételi kérvénye a közigazgatási bizottság előtt fekszik, elhatározta a beadványnak az újrafelvételi iratokhoz való csatolását.

Új iparendeléylek. A városi tanács a következő új iparendeléyleket adta ki: Czingulár György tekőkészítő ipar 300, Debreczeni Első Szivarkahüvely és Szivarkapapírgyár R-t. szivarkahüvely, szivarkapapír és doboz gyártásra 1000, Rachó Juliánna bazáraru kereskedés 300, Kiss Kálmán szatóczipar 300, Wacha Rezső kemefestő, vegytisztító és gőzmossóipar 500, özv. Namély Jánosné kész fehérnemű és ruhakereskedés 300, Spitz Sári szatóczipar 500, Grosz Sámuel szatóczipar 300 koronáért.

M. kir. honvédség. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint az 1921. évi 49-ik tc. értelmében a magyar fegyveres erők valamennyi csapattesté, intézete és egyéb alakulata a m. kir. honvéd névvel jelölendő meg. A katonai körletparancsnokságok ezentúl m. kir. honvéd körletparancsnokságok elnevezést viselik.

Hogy kell címezni a leveleket Budapestre? A Budapestre szóló levelezés kézbesítésének zavartalan menete és lehető gyorsítása érdekében a Budapest székesfővárosi postaigazgatóság az eddigi egy központból való kézbesítési rendszer megszüntetése mellett tíz ottani postahivatalt bízott meg az ajánlott és közönséges levelezés kézbesítésével. Ebből kifolyólag a vidéki postahivatoloknak a Budapestre szóló levelezést tíz csoportra osztva kell továbbítani. Az új rendszer szerinti csoportosítást a postahivataltok csak az esetben teljesíthetik, ha a levelező közönség a Budapestre szóló levelezést pontos címezéssel (kerület, utca, házszám, emelet, ajtó) látja el. Továbbá ha az illető címzett valamelyik budapesti postahivataltól fiókot bérel; kívánatos a budapesti kézbesítő hivatal számának és a „fiókbérlő” jelzésnek alkalmazása is. Pl. Nagy János Budapest 4. fiókbérlő. Miután a pontos címzés elsősorban a levelező közönség érdeke, a fentiekre a becses figyelmét mindenkinék felhívom. Postafőnökség, Debreczen 1.

Előjegyzési (transitó) vámraktárak Debreczenben. A m. kir. pénzügyminiszterium 86,075-1921. sz. a. kelt rendeletével a m. kir. kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter urakkal egyetértve engedélyt adott a Debreczeni Termény-Áruraktár és Gyáripár r.-t.-nak ahoz, hogy tárházaiba vámkülföldről mindenféle kereskedelmi áruk, továbbá mezőgazdasági és ipari cikkek behozhatók legyenek és azok ott előjegyzési (vámmentes transitó) raktáron tartassanak és kezeltesenek. Eme transitó raktárba külön engedély nélkül is hozhatók be vámkülföldről olyan áruk, melyek máskülönből engedélyhez vannak kötve. Kereskedelmi érdekeinket szolgáló, de különösen a transitó kereskedelem működését lényegesen megkönnyítő eme előjegyzési raktárak tekintetében készséggel szolgál felvilágosítással a Debreczeni Termény-Áruraktár és Gyáripár r.-t. igazgatója.

Jótekonyság. A városi tanács mai ülésén dr Csürös Ferenc kultúratanácsnok bejelentette, hogy Fürst Mátyás 5000 koronát adományozott a város szegényeinek felszólítására. Harsányi Sándorné pedig 500 koronát küldött be a világtalan szegények részére. A tanács az adományokat köszönettel fogadta.

Kérelem. Vasárnap délután a nagyerdei köruton egymás után haladó két privát kocsishoz csapódott mellőlem barna szőrű fehér mellü vizsla kutyám. Felkérem a kocsis utasait, hogy ha tudnak róla, sziveskedjenek nyomra vezetni. Megtalálót illő jutalomban részesítem. Kondor, táblabíró. Simonyi-ut 36.

Tűz kéményégetésből. Akó Józsefné Apaífy-utca 36. szám alatti házában padlásán a falba tapasztott gerendák ma délután 2 órakor kéményégetéstől kigyuladtak. A kivonult tűzoltóság pár perc alatt eloltotta a tüzet.

Meghívó. A debreczeni „Polgári és Gazdakör” 1922. évi január hó 21-én az „Arany Bika” dísztermében Rác Laci zenekara közreműködésével jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók a Polgári és Gazdakör helyiségében és a Debreczen és Vidéke Mezőgazdák Szövetkezeténél Csapó-utca 30. sz. alatt.

Csütörtökön érkeznek a gyermekdispensaire felszerelése. A polgármesteri hivatalhoz hivatalos értesítés érkezett, az amerikai vöröskereszt budapesti fiókjától, hogy azok a felszerelési anyagok és cikkek, amelyeket az amerikai vöröskereszt jókja a magyarországi gyermekdispensaire-ok számára Párisból kért, már Budapestre vannak. Az amerikai vöröskereszt kérte a várost, hogy a csütörtökön megkezdődő elszállításra küldje ki megbízottját, aki majd átveszi a debreczeni dispensaire részére szánt felszereléseket és egyéb anyagokat.

Ügyes kézjeleányok felvételnek a Kalapüzemben, Piac-utca 9. sz.

Reuma, csusz, köszvény és idegzsába fájdalomtól megszabadul, ha iszappakolást használ a Margit-fürdőben.

Tormay Cecile bujdosó könyvének II. kötete megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

Előnyös feltételekkel, törlesztésre is készíti fogkoronákat, műfogakat, töméseket Brill fogműterme, Piac-u. 72.

Gramofonok, eufonok, lemezujdonságok, varrógépek nagy választékban. — Gramofonok, varrógépek szakszerű javítása Molnár Testvéreknél, Nagytemplomnál. Telefon 727.

Orvos urak figyelmébe. Törött Record fecskendőit azonnal kicseréli Schön Sándor, Piac-utca 14. Csapó-u. sarok.

Vizgyógyintézet a Margit-fürdőben.

Varrógépek, irógépek, orvosi műszerek. National-kaszszák, minden mechanikai dolgot szakszerűen javítanak Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

Köztisztviselők részére kedvezményes fürdőjegy 21 korona a Margit-fürdőben.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

KEDDEN: A negyvenéves asszony, színmű. B) bérlet.
SZERDÁN: Cigánybáró, operett. C) bérlet.
CSÜTÖRTÖKÖN: Cigánybáró, operett. A) bérlet.
PÉNTEKEN: Cigánybáró, operett. B) bérlet.
SZOMBATON: A negyven éves asszony, színmű. C) bérlet.

Színházi Iroda hírei:

Kedden B) bérletben A negyvenéves asszony kerül színre. Halassy Mariska, Rubinyi és László Gyula viszik a vezető szerepet.

Virágok asszonya, művészdráma 5 felvonásban. A csodaszép Gaby Deslis a főszerepben művészi alakítást ad. Ma utoljára mutatja be az Apolló.

Páris gyermekei (A kis hazátlanok). Louis Feuilledé bábá-

josan kedves és megható regényét holnap mutatja be az Apolló. A budapesti Royal-Apolló négy héten át zsúfolt házak előtt játszotta. Jegyvétel.

Tarzan bosszúja, dzsungel-dráma 7 felvonásban, a híres Tarzan kép folytatása, ma került műsorra a Vigszínház-mozgóban.

Jön! a Cirkusz fenomen! legjobb artista-dráma, a főszerepben: Luciane Albertini és Jack, a csodamajom a Vigszínház-mozgóban.

SPORT.

A DTE téli tréningje. Hétfőn tartotta a DTE első tréningjét a Tornacsarnokban, amelyen a játékosok nagy számban jelentek meg. Legközelebbi tréning szerdán este 6 órakor lesz.

A DTE teadélutánja. Vasárnap délután, e hó 15-én rendezti a DTE a már oly népszerűvé vált teadélutánját, amely ez alkalommal is tombolával és táncgal lesz fűszerezve. A nyereleménytárgyak közül egyik-másik igen kedves és értékes dolog.

STANIOL

minden színben és kivételben az összes szakmákhoz állaudóan raktáron. Brüder Teich staniolgyárának magyarországi vezérképviselete és telephelye a KUN J. BUDAPEST II., Nagy János-u. 6. Telefon hívószám: 17-40.

Mindenféle üveg-, porcellán- és lámpaárak

nagyban és kicsinyben legolcsóbb árban kaphatók, üvegezést és képkeretezést elvállal

Rothmann Adolf

üveg- és porcellán kereskedése Csapó-utca 19. sz. alatt. (Knoll-ház)

Száraz tűzifa

felaprítva és hasáb állapotban valamint

Tőzegszén

házhöz szállítva :: megrendelhető ::

Kemény fatelepen

Pestl-u. 2. Telefon 13-95.

WEISZ FERENC

asztalosmester

Margit-fürdőtelep. Bejárati a Bácsy- és Fürdő-utcán is. Margit-fürdő és o István-malom közl. o

10-89 TELEFON 10-89

Készít:

Műbutorokat, egyszerű butorokat. ooo KÜLÖNLEGES és egyszerű zománcozott és festett butorokat.

Üzlet- és irodaberendezéseket,

válamint e szakbavágó mindennemű munkálatokat. ooo

ÉLESZTŐ

ujjára bármilyen mennyiségben kapható!
GSCHWINDT élesztőgyár
 főraktárában,
HUNYADI-U.
 17. Telefon 818.

Házassaladók figyelmébe!
Elegáns háló- és ebédlőberendezések
 a legjobb kivitelben 12,000 K-tól feljebb beszerezhetők az
Apolló
 lakásberendezési vállalatnál, Miklós-u. 2.

Németországból érkezelt eredeti festőanyaggal
bőrkezyüt és bőrkabátok
 felelősséggel fest a
:: Központi ::
Kelmefestő Intézet
 Üzlet:
VARGA-UTCA 1.
 (Iparbank palota)
 Gyártelep:
Varga-utca 28. sz.
Műszőrfestés. Vegytisztítás
:: Kelmefestés ::

Béautóok
REGORD
 igen előnyös árban bármilyen mennyiségben minden időben kaphatók!
Autóforgalmi Vállalat
DEBRECZEN
 Telefon 498. Timár-u. 38.
 Hivatalos benzín- és olajüzemelés.
 Benzín 52 korona literenként

294/921. vh.
Birói árverés.
 A debreceni kir. bíróságnak 1921. Pk. II. 8745/4. sz. végzése folytán Debreczenben, Csapó-utca 21. sz. alatt 1922. január hó 18. napján, ó. u. 4 órakor 1600 koronára becsült szobabútorokból és egyébbből álló ingók elárvereztetnek.
 Debreczenben, 1922. jan. 8.
 Lőrincz Endre,
 kir. bír. végrehajtó.

„KORTI” CIPÓKRÉM
 elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyeduralom FLEISCHER MÓR.
 Központi Iroda Debreczen, Hatvan-u. 38

Zománcozott lemezedények
 megérkeztek. Viszonteladónak megfelelő árendeműy
TÓTH GYULA vaskereskedésében **DEBRECEN.**
TELEFON: 29.

Wien, Berlin, Prága
 és bárhova szóló külföldi kifizetését legelőszobban teljesíti

Dollár, lei, sokol
 stb. idegen pénzt legmagasabb áron váltja be
Tőzsdei megbízásait
 legpontosabban eszközli
MARKOVITS
 banküzlete,
 Piac-u. 63. Telefon 565.

Ha Budapestre jön, ne mulassza el
 VARGA cégnél kassza Lajos-utca 11. köztől és szűzött árú különlegességeit megtekinteni és az új szabálmányozott „OBETA” harisnyát vásárolni. Egy pár „OBETA” harisnyát 2 másik pár harisnyát pótol.

Árverési hirdetmény.
 A debreceni unitárius egyház 1922. évi január hó 13-án, pénteken d. u. 3 órakor a Menckütiügyi hivatal (Simonffy-u. 1/c. I. emelet) helyiségében tartandó nyilvános szóbeli árverésen eladja az Ondódon, Veréb-dűlőben 42. tanyaszámu birtokon a tanyaépület körül és a dűlőt mentén számozottan kijelölt 69 db. 10 köbméternyi műfa, 114 köbméternyi tűzifa és 14 köbméter tuskófa tömegből álló akacsfákat tővön a helyszínen. Árverési és szerződési feltételek ugyanott megtekinthetők a délelőtti hivatalos órák alatt. Írásbeli ajánlatok is tehetők 10,000 korona hízosték mellett, melyek a szóbeli árverés utána lesznek felbontva. Érdeklődőknek az eladásra kerülő fák at tanyabirtok bérloje megmutatja.
Székely Ferenc,
 gondnok.

Vagott tűzifa
 elsőrendű, száraz házhoz szállítva **K 230.** Tüzelési célra alkalmas kőszén házhoz szállítva **K 175.**, valamint száraz bükkhasáb waggontelben és ölenkénti vidékre is kapható a
DEBRECENI FAIPAR
R.-T.-nál SALÉTRUM-UTCA 5. - Telefon 156.

UJ ÜZLET!
Erős Gábor és Társa
 műszaki, szerszám-és vaskereskedés
 Miklós-u. 2. (Apollóval szemben.)
 Háztartási, villamosági, gazdasági cikkek, vasárúk, vasalások, gépszírok, olajok, szerszámok és gépek

GYŐZDÖN MEG!
Brilliansért, aranyért
 a legmagasabb árt fizetem.
GRITSCH ékszerkereskedő
 Verbőcezi-u. 2. sz. (Iparbanknál)

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétfőnap 10 szög 15 korona, minden további szög 10 szög 15 korona, Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 20 korona, minden további szög 2 korona. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítanak.

POSTA.

Házasságközvetítés gyorsan, diszkrétén, az ország minden részében levő összeköttetésénél fogva, csak Hajó-utca 16. szám alatt levő iroda honyolli le.

VÉTEL.

Aranyat, hamisfogakat, briliánsokat a legmagasabb napi árban veszek **Schiffmann** ékszerész, Piac-u. 67. Frohner-szálloda. épület.

Üveget bármilyen mennyiségben veszek. Simonffy-u. 56.

ELADÁS.

Csapó-utca 67. Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Erber és Fleischman kézműáru r.-t.-féle 20 drb. részvény eladó. Cim a kiadóban.

Háló, ebédlők és többféle butorok legelőszobban beszerezhetők Piac 37. — (Kistemplombazár) Fenyvesnéi.

Új és használt butorok, szőnyegek, függönyök vétele és eladása. József kir. herceg-u. 20.

Fiu- és leány-szövetek garnitúrák „Heumann”-lánykaruhák nagy választékban dr. Hegedűsné **Gyermekdivatháza** Simonffy-utca 2.

Liszt és hüvelyes árúk a legelőszobban napi árban Poltzer Jakabnál, Bethlent- és Fűvészker-utca sarok.

Liliumváson 128—, madapolan sífon 118—, lepedőváson 150 szeles 298—, divat barcbetek 98—, cosmanosi karton 108—, divatos biouz 248—, Béke áruház, Szent Anna 5.

Bélyegzőgyár és vésőintézet
PAULO I.
 Telefon: 13-65

KÖSZENET
 szoba fűtésre és ipari célokra
TŰZIFÁT
 szárazat felaprítva és hasámban, ölenként és mázsánként azonnal házhoz szállítunk már 5 mázsa vételnél is a legelőszobban napi árban.
 Unio tűzifa és áruforgalmi R.-T. Ispóty-telep 1. Telefon 779. sz.

Modern háló.

ebédlők, szalon- és bór garnitúrák, konyha berendezések, olesó keményfa és festett butorok, Simonffy 2., városi bérház, butorüzlet.

Háló, ebédlők, diványok legelőszobban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban

50 hold föld lakással ellátva, — Nagyléta állomáshoz félóra, — kiadó. Ertekezni Steier Emil, Nagyléta.

Gyönyörű városi és egy rövid autóbunda jutányosan megkapható szivességből — Grünfeldnél, Kistemplom mellett.

Antik szalon garnitúra eladó Miklós-utca 4., földszint, délután 3—4-ig.

Épület, műlakatos munkákat javít, készit Krámer műlakatos, Hatvan-utca 4.

Egy szabásasztal és 2 vasalóasztal eladó. Cim Grünfeld, Szepességi-u. 30.

Korona GÖZKENYERGYÁR
 Ipar és Kereskedelmi r. t. Debreczen.

2. sz. árjegyzék 1922. január 10.

Kilénként	
Fehér kenyér	28
Közép	25
Barna	21
Kili	150
Zsemle	250
Zsemle-morzsa	48

Lerakataink:
 Sas-utca 3.
 Hatvan-utca 17.
 Péterfia-u. 60.
 Szentanna 49.

KERESLET.

Harisnya kötése és fejtése elfogadjatik a Paszománygyárban. Piac 32.

Központi gőz- és melegvíz-fűtés. Vízvezeték, fürdőszobaberendezést szakszerűen készit és javit Weinberger László, Szechenyi-utca 53. Telefon 828.

Tűzhely-öntvény

tűzhelylapokat, kereteket és karikákat minden mérethen a legelőszobban gyári áron árusítunk. — Viszonteladónak megfelelő árkedvezményt adunk. Azonnali szállítás!
Hajdumegyei vasöntőde és gépgyár, Engel és Társa műszaki üzlete, HUNYADI-UTCA 17. SZÁM ALATT.

Felelős szerkesztő:
 L. LORÁNT JÓZSEF

Kiadó:
HEGEDŰS ES SANDOR
 Irodalmi és nyomdai részv.-társ.